

Izbaja vsak dan
tudi ob nedeljah in praznikih) ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Resneznost številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Molin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 3 zvečer. O dne oglašom 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasiilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Ne frankovane pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.
Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.
Poštno-branični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna. Spopadi med Port Arturjem in Čimulpom.

PARIZ 10. Listi priobčujejo iz Port Arturja sledečo brzojavko, oddano včerajšnjega dne: Petnajst oklopnih ladij broječa japonsko ladijevje bombardira od danes zjutraj Port Artur. Utrdbe odgovarjajo na ogenj. Vse ruske ladje so odplule iz luke.

LONDON 10. Reuterjev biro javlja iz Sangaja včerajšnjega dne: Tukaj se zatrjuje, da so Japonci blizu Šantunga zaplenili ruski parnik »Mongolija«, kateri je v nedeljo odplul iz Sangaja.

WASHINGTON 10. Kabinet je sklenil, da ostanejo Zjedinjene države v rusko-japonski vojni popolnoma neutralne.

LONDON 10. Reuterjevi pisarni došla je preko Newyorka sledeča brzojavka: Parnik »Columbia«, ki je došel iz Port Arturja v Čifu, bil je o napadu Japoncev na Port Artur v tamčenjji luki. V ponedeljek, ob 11. uri zvečer obhitel se je razpok prvega torpeda. Ruske ladje so takoj upotrebile električne svetilke in zapričele streljati na japonske torpedovke. Napad je trajal v presledkih vsa noč.

V torek, dne 9. ob zori opaziti je bilo dve ruski oklopni ladiji in jedno oklopno križarko, ki niso mogle več manevrirati in so bile spravljene na obrežje ob urodu v luko. Križarka je bila močno pozevnjena. Rusko ladijevje je danes zjutraj streljalo na tri milje oddaljeno japonsko ladijevje, ki je odgovarjalo s streljanjem. Na to so ruske ladje dvignile sidra ter križale okoli luke. Japonci so se potem približali na oddaljo 3 milj ter so začeli streljati na port-arturske utrdbe. Ruske ladje so bile le neznatno poškodovane.

DUNAJ 10. Odsek za vnanje stvari ogrske delegacije imel je danes zjutraj sejo v svrhu verifikacije Falkovega poročila. Kar se tiče rusko-japonske vojne izjavil je minister za vnanje stvari, grof Goluchowski, da bo naša monarhija varovala v tem strogo neutralnost ter da se absolutno ne bo vmeševala. Vendar pa bo vlada toliko jednej, kolikor drugej vojvode državi dovoljevala v monarhiji nakupovanje potrebnih stvari, ker da to zahtevajo naši gospodarski interesi.

Minister je ovrigel govornico, da je Rusija našemu poslaniku v Tokiju poverila zastopstvo svojih interesov na Japonskem. Rusija da se ni do naše vlade obrnila s tako prošnjo. Govori se, da bo Francija prevzela to zastopstvo, kar bi bilo tudi naravno z czirom na rusko francosko zvezo. Sicer pa da tudi to ni še gotovo.

PODLISTEK.

Teodora.

Povest.

Hrvatski pisatelj Evgenij Kumičić, prevel J. S.

Prvi del.

— Ah, da bi jaz vedel, katera mi je napravila to?! Ali mi ne boste dale nikdar miru? Kaj sem vam npravil, da me tako mučite? Sramota, sramota! O nesrečni Duvalandier! — je vzdihnil profesor in pomislil pri sebi: kako dobro mi je bilo, ko sem bil za hišnika pri grofu Villedemontu! Koliko sem pretrpel v teh šestih letih, odkar je umrl grof! Ah, prokleta osoda, ki si me vrgla sem iz Pariza!

— Gospod, povejte nam, kako se imenujejo te živalice? — so ga vpraševale neke učenke iz sprednjih klopi.

— Naj jih bes nosi! To je strašno! — je vzdihoval Duvalandier.

— To so male miške — jih je poučila Teodora, pristopivša bliže.

— Miške, miške! — so zavpile deklice

Kar se tiče položaja na Balkanu, dejal je minister, da se Rusija sedaj ravno tako živo zanima za balkanske odnošaje, kakor poprej in da je vojna z Japonsko ne bo prav nič ovirala v akciji na Balkanu, v sled česar je neutemeljena bojazen, da pride tam do komplikacij. Rusija bo tudi v bodoče soglasno z Avstro-ogrsko delovala na izvajanju macedonskih reform. (Živšna pohvala.) Na to je odsek vsprejel Falkovo poročilo in izrekel ministru za vnanje stvari, grofu Goluchowskemu zaupnico.

BREMEN 10. Ravnateljstvo severonemškega Lloydja odgovarja na razna tozadnja vprašanja, da se radi rusko-japonske vojne plovni red nemških parnikov v vshodno Azijo prav nič ne spremeni.

TOKIJO 10. Reuterjev biro. Javlja se, da se je včeraj pri Čimulpu vršila bitka, ki je trajala od 11. ure zjutraj do 3. ure popoldne. Japonci so dve ruski ladiji — misli se, da »Korejca« in »Varjaga« — spravili iz bitke. »Korejec« se je potopil, na »Varjagu« pa je začelo goreti in ni mogel nadaljevati boja. Del moštva, katero se je izkrcalo na suho, so Japonci ujeli. Japonske ladje so bile le lahko poškodovane.

PARIZ 10. »Agence Havas« poroča iz Petrograda: Neki angleški list je prinesel vest, da se Rusija z nekim sindakatom francoskih, belgijskih in nizozemskih bančnih tvrdk pogaja glede najetja posojila jedne milijarde. Ta vest je popolnoma neresnična.

NEW-YORK 10. »Newyork Herald« javlja iz Čifu: Tri ruske vojne ladje, katere so Japonci tako poškodovali, da so nespособne za vojno, so zaprle vhod v pristanišče, ali samo za velike ladje. Rusi poskušajo sesaljkami vzdržati ladje nad vodo in zamašiti odprtine, da bi pri večji vodi mogli spraviti ladje v notranje pristanišče.

PARIZ 10. Agencija Havas javlja iz Petrograda: Pri spopadu v noči od 8. na 9. t. m. je bil »Cesarjevič« na zadnjem krovu poškodovan po japonski torpedovki. Krmilar je bil pri tem ubit in krmilarski aparat je postal neraben. Oklopnjača se je vrnila v pristanišče. »Retvizan«, ki je bil tudi poškodovan, je mogel vseeno prispeti v pristanišče. En kotel v prostoru za kotle na »Paladi« je zletel vsled eksplozije v zrak, ali ladija je vseeno prišla v pristanišče in bo mogla v kratkem zopet v boj. (Neresnična je torej vest, da je »Palada« potonila, kar so javljali Rusiji sovražni listi. Op. uredn.) Japonsko ladijevje je poskušalo ob zori 9. t. m. bombardirati Port Artur, notranjo luko in

in zbežale, nekatere na drugo stran sobe, nekatere pa so poskakale na klopi. Vse so se zgražale na tem.

— Kaj se bojite? — se je začudila Teodora učenkam in pobrala one živalice s tal, ogledala jih na dlani in zopet rekla: — Da, to so miške.

— Miške, miške! — vpili so zopet vsi razredi.

— Mi nočemo več sedeti s Teodoro v isti klopi, ker je držala v roki miške! — so izjavile nekatere manje učenke.

Teodora je vrgla miške skozi okno v neko ozko uličico, koder je prehajalo mnogo ljudi. Z ulice so se precej začule neke hude psovke. Teodora je prebledela, sestra je začela jokati od strahu, ostale učenke pa so se smejale. Duvalandier je pomislil na šestdeset novčičev, katere je dobival od gospice Berte za vsako »uro«; pomislil je na slabe čase, ter začel miriti vse razrede. Misli je, da bi mogel izgubiti svojo »službo«, ako bi vse to izvedela predstojnica zavoda. On je vedel, da so mu učenke položile one živalice v tobačnico, ali rekel jim je: — Umirite se, dragi otroci. Jaz sem popolnoma uverjen, da se nobena od

rusko ladijevje. Ali rusko ladijevje je ostalo pod varstvom trdnjav, ki so začele z japonskim ladijevjem boj s topovi, ki je trajal eno uro. Topovi »Cesarjevič« in »Retvizana« so sodelovali v boju. Škoda na materijalu ter poškodovanje ladij in trdnjav je majhno.

PETROGRAD 10. Car je imenoval danes vse mornarične kadete za častnike.

PETROGRAD 10. Tukajšnje japonsko poslaništvo je dobilo danes sledečo brzojavko, iz Tokija: Japonska eskadra, ki je sprumljala transportne ladje, naletela je 8. t. m. na potu v Čimulpo na topjačo »Korejec«, ki je prihajala iz luke. »Korejec« je zavzel proti japonski eskadri ofenzivno držanje in je streljal na japonske torpedovke. Te (jap. torpedovke) so izstrelile dva torpeda, ki pa nista pogodila. »Korejec« se je vrnil nazaj. Zgodaj v jutro naslednjega dne je pozval poveljnik japonske eskadre ruske ladje, da zapustijo predpoludne luko Čimulpo. — Admiral je pripomnil, da bo primoran napasti ruske ladje v luki, ako ne izidejo na morje. Dve ruski vojni ladiji ste zapustili ob 11. uri in pol luko in na prostem morju se je razvil boj. Po boju s topovi, ki je trajal čez eno uro, povrnila se je ena ruska vojna ladija izmed otokov nazaj. Proti večeru je potonila ena ruska križarka in okolu 4. ure v jutro 10. t. m. je bilo javljeno, da je potonil tudi »Korejec«, ko je bila na njem prej eksplozija. Častniki in moštvo obeh potonulih ladj so odšli na francosko križarko »Pascal«.

Japonsko poslaništvo je dobilo tudi brzojavko, ki javlja, da so se vkrcali v Čimulpo 4 batalijoni japonskih čet.

LONDON 10. Večerni listi prinašajo iz Tokija brzojav, ki pravi, da so Japonci vzeli dve transportni ladiji ruskega prostovoljnega ladijevja z 2000 možmi.

RIM 10. Agencija Stefani javlja iz Londona, da so Japonci vzeli ruske ladje, ki so se nahajale na popravi v Nagazakiju. (To niso vojne, nego trgovinske ladje, ki so se že del časa nahajale v Nagazakiju na popravi. Torej ni smatrati tega za nikak japonski vspeh in nima stvar nobenega vpljiva na vojno. Op. uredništva.)

Iz ogrske delegacije.

(Brzojavno poročilo.)

DUNAJ 10. V današnjem seji vojnega odseka ogrske delegacije je deleg. Okoliczany o nadaljevanju razprave glede vojnega proračuna priznal naklonjenost vojnega ministra nasproti stremljenjem madjarskega naroda. Priznal je tudi, da naznanjene reforme pomenjujejo napredek, vendar da iste ne zado- stujejo.

vas ne bi drznila napraviti kaj takega. Jaz vem, kdo mi je v tobačnico . . . , da, to je gotovo napravil neki deček v hiši, kjer stanujem, da, jaz mislim, da mi je to napravil sinoči.

— Ali miške živijo toliko časa v tobaku? — ga je vprašala Stella.

— Seveda živijo, drago dete, tudi pet dni lahko živijo.

Sedmi in osmi razred sta se kar dušila od smehu. Duvalandier je naprosil vse učenke, naj nikomur ne zinejo niti besedice o vsej stvari.

— Ali zgrabite za ušesa onega dečka, ki vam jim je stavil v tobak? . . . ga je vprašala Stella, hči visokega uradnika.

— Pretepem ga s palico — je mahnil Duvalandier.

— Gospod, jaz mislim, da vam je one miške stavila v tobak ta, katera največ govori, kajti ona je imela v roki vašo. — je izustila Teodora.

— Tiho, ni res! — so vpile stareje učenke na Teodoro.

— Čujte, draga deklica, to ni lepo, da tožite svoje součenke — jo je pokaral Duva-

Brzojavne vesti.

Avstrijska delegacija.

DUNAJ 10. Pribodnja plenarna seja avstrijske delegacije vršila se bo dne 16. t. m. po sledečem dnevnem redu: Derschattov predlog glede vojaških pokojnin in izredne vojskine potrebščine.

Grof Vetter baje ne odstopi.

DUNAJ 10. Neka agencija dementira na podlagi kompetentnih informacij poročilo nekega dunajskega lista, da misli predsednik poslanske zbornice grof Vetter odstopiti od svojega mesta. Grof Vetter da se ni še izjavil o tej stvari.

Cesar Fran Josip bolan.

DUNAJ 10. Za jutri napovedane splošne avdicijne se ne bodo vršile, ker je cesar obolel.

Vojna ladija »Frundsberg«.

DUNAJ 10. Vojna ladija »Frundsberg« je včeraj dospela v Metelyn. Na krovu je vse zdravo.

Konkurz.

BREMEN 10. Bančna tvrdka Lauer- man & Sohn je padla v konkurz. Aktiva znašajo 1 milijon, pasiva pa 6 milijonov.

Dogodki na Hrvatskem uče!

(Dopis iz hrvatskih krogov tržaških.)

V.

Da bi čim bolj dokazal, kako nedopustno in nelepo je nastopanje onih slovenskih listov, ki obsojajo Franka in njegovo politiko, je člankar posebno povdarjal dva momenta. Najprvo je uverjal, da je dr. Gaj, ki je prišel z onim usodnim razkritjem, malo poznana in brezpomembna oseba, kateri ne gre nikaka vera; a potem je uverjel kakor da je Frank prava potenca v življenju opozicije na Hrvatskem.

Na prvo trditev sem že odgovoril. Pobaviti se mi je torej z namišljeno mogočnostjo in veljavnostjo Franka v političnem življenju na Hrvatskem.

Člankar v »Narodu« meni: ako bi bil Frank taka propalica, kakor ga slikajo njegovi politični sovražniki, bi ga bil narod hrvatski že davno otresel od sebe.

Lepo je rečeno in bilo bi tudi prav luo, ako bi bili dani gotovi pogoji. Pravilno in veljavno bi bilo to, kar pravi člankar, ako bi se bile razmere na Hrvatskem razvijale pravilno in normalno, ako bi se bil mogel narod hrvatski v zadnjih desetletjih razvijati pravilno in normalno v tem zmislu, da bi dozoreval politički, da bi bil mogel svobodno razvijati svoje intelektualne sile in svoje narodne energije in bi bil spopolnjeval svoje usposobljenost za presojanje, kaj mu je koristno in kaj škodljivo, in za razlikovanje,

landier, ter dodal, da on gotovo ve, da mu je oni deček stavil miške v tobak.

— Jaz nikogar ne tožim, jaz sem molčala, ali sedaj vidim, da bo trpel nedolžen radi krivega — se je opravičevala Teodora.

Gospod Duvalandier je hotel nekaj reči, ko so se na lahko odprla vrata ravnateljstva, a v šolo je vstopila Berta, zamišljena in mračnega lica. Videti je bilo, da je vso noč prebdela na parnaških višinah. Profesor je stopil s katedre in se je globoko priklonil, a ona mu je samo nekoliko prikimala ter ga vprašala:

— Gospod profesor, ste-li tudi dnešne zadovoljen z vsemi višimi razredi? Ali se dobro učijo ti neši angeljci?

— Gospica, povsem zadovoljen, vsi razredi se izvrstno učijo, prava milota, a ni nobeno čudo, kajti vaša blaga strogost, vaši nasveti, odlično ravnanje. . . .

— Hvala gospod profesor, hvala! — se mu je naklonila gospica Berta ter stopila na katedro, a on je odšel iz sobe, nasmehnjivi se osmemu razredu.

(Pride še.)

kdo mu je prijatelj, ki mu res hoče koristiti z dejanjem, a kdo neprijatelj, ki ga le zamamlja z blestečimi frazami in ga tako odvraca od razmišljanja o svojem resničnem položaju.

Da je narod hrvatski zadnja desetletja dozoreval politički v tej smeri, potem bi veljalo to, kar pravi člankar v »Narodu«: da bi bil ta narod pahnil od sebe vsaki element, ki mu je na škodo.

Ali narod na Hrvatskem ni dozoreval v tej smeri, izlasti ne v dobi dvajsetih let Khnenovega vladanja. Oni, ki so pomočjo nasilja imeli v rokah ves upravni aparat, so narod tiščali v nevednost, v tmino, in so ga ugonobljali in so dohodke vse gospodarske sile v deželi izdajski izročili drugim! Pavperizem je rasel v deželi neprestano, a stara resnica je, da uboštvo in glad nista bila nikdar še povspeševalca napredka in političnega dozorevanja naroda. Tako osiromašeni narod ne more imeti zdravega kriterija, je nesposoben v to, da bi dobro spoznaval ljudi in njih namene, da bi svojim razumom prodiral v rafinirane spletke svojih... sovražnikov.

Tako so oni, ki so imeli oblasti v rokah in ki so vse državne institucije zlorabljali za službo tujinstvu, popolnoma zbegali neuki in osiromašeni narod in ga korumpirali, da ni mogel, ni znal in si tudi ni upal sebi v korist vršiti še tisto skromno mero političnega prava, izlasti volilnega prava, v kolikor mu ga je dovoljeval sovražni mu sistem. Veliko maso naroda so gonili na voliše v senci bajonetov in ob grožnjah političnih uradnikov, pred katerimi se je tresel kmet-sirovak, ker je vedel, da ga morejo dan na dan ubijati se svojimi veksacijami!

Jednostavno smešno je torej, ako se govori, kakor da je dejstvo, da ta narod ni koga »otresel od sebe«, najhastneje spričevalo za politično kvaliteto dotičnika!

Tudi proslulega Kovačevića, ki insultira svoj narod v saboru, ki tudi, da lastni mu narod živi od milosti drugega naroda, ni narod hrvatski »otresel od sebe«, kajti mož je še danes — zastopnik tega naroda! Je-li pa to dejstvo, da je Kovačević še danes čitatelj v življenju Hrvatske, dokazom, da je ta Kovačević pošten hrvatski rodoljub?!

Na tem izgledu — a koliko je tacih izgledov na Hrvatskem!! — morejo razvideti, kako ni člankar v »Narodu« čisto nič dokazal s tem, da je povdarjal, da narod hrvatski ni »otresel od sebe« dra. Franka.

A stoji nadaljaje dejstvo, da tudi opozicija je le malo storila za vzdržanje in osamosvojenje naroda in za njega politično povzdigo. Vzrok pa je bil glavni ta, da jo je od ene strani tiščala ob zid moč vladnega sistema, na drugi strani so pa bile v njej sami razmere desolatne, žalostne, ki so jo obsojale v ebnesmoglost. A kdo je bil vsikdar razjedajoči element v opoziciji? Dr. Frank. Ta je znal vedno in vedno izivati prepire o »načelih« in »programih« in je pred narodom, kolikor ga je bilo zavednega, sumničlil kakor slabega rodoljuba vsakogar, ki se je drznil prihajati s posvarilom, da se s samimi teoretičnimi diskusijami o programih, in z deklaracijami o bodoči veliki in svobodni Hrvatski, ne pride dalje ni za en korak do... svobodne Hrvatske in svobodnega naroda v njej! Edino in izključno Frankova (žalostna) zasluga je bila, da razmere v opoziciji niso mogle priti nikdar do konsolidacije, da ta opozicija ni mogla priti do praktičnega dela in da je malone ves sad njenega dela obstajal v tem, da je nagromadila celo literaturo polemik o slavni prošlosti naroda in njegove države in o pravicah, ki narodu prihajajo iz te prošlosti. Praktičnega dela pa ni bilo nikjer za uveljavljanje teh pravič! Za gromadami označene literature pa se je izborna počutil in je paševal skozi dve desetletji grofa Khuena zistem...
Dr.

Rusko-japonska vojna.

Včeraj ob 10. uri predpoludne smo prejeli iz Petrograda nastopno brzojavko: »Carški namestnik Aleksejev sporoča v brzojavki na cara: Vse tri od Japoncev poškodovane ladije se drža nad vodo. Kotli in stroji ne-poškodovani. Po eksploziji je en križar takoj hitel na pomoč. Poškodovane ladije so se spravile v notranje pristanišče. Dva prostaka sta ubita, pet jih je utonilo, osem je ranjenih. Sovražne torpedovke so bile pravočasno vsprejete od jaknega ognja ruskih ladij. — Druga brzojavka namestnikova se glasi: Ja-

ponsko brodovje, sestojee iz 15 oklopnjač in križarjev, je začelo danes (9.) obstreljati Port Artur. Trdnjava je takoj odgovarjala ter je rusko brodovje dvignilo sidra, da se udeleži boja. Po enournem bombardiranju zaustavili so Japonci streljanje ter so odpluli proti jugu. Naše izgube so: 2 mornarska častnika in 54 prostakov ranjenih, 10 mož ubitih. Oklopnjača »Poltava«, križarji »Diana«, »Askolt« in »Novik« so poškodovani nad vodno črto. Trdnjava je poškodovana le neznatno.

Iz te brzojavke morejo čitatelji razvideti, da nezdga, ki je zadela rusko brodovje pred Port-Arturjem, nikakor ni bila katastrofalna, kakor je zagnalo krik lažljivo evropsko časopisje. Po tej brzojavki vidijo čitatelji, kako potrebno je, da z največim skeptičizmom in primerno hladnostjo vsprejemajo vse vesti, ki prihajajo iz angleških in drugih sumljivih virov. Na drugi strani pa vidimo, da bodo ruska oficijelna poročila objektivna in odkrita. Rusko brodovje je zadela nezdga; a kdo je bil prvi, ki je to naznanil svetu?! Poveljnik ruskega brodovja sam! Za nas morajo biti merodajna petrograjska poročila, ker na to moramo računati, da bodo Slovanom sovražni listi vsako za Rusijo neugodno malenkost napihavali in razblinjali, a kar jim se bo prav, bodo potajevali, ali pa kazali v krivi luči.

Nezdgo, ki je zadela rusko brodovje, ni je lahko tolmačiti. Kakor so pretrgali diplomatske odnose v hipu, ko so imeli dobiti ruski skrajno konciliantni odgovor, tako so začeli s sovražnostmi, ne da bi bila napovedana vojna. Takovo postopanje je nezaljšano in nedoživljeno. Japonci so pokazali s tem, da so si pač naredili neko vnanjo navlako evropske civilizacije, ali Azijatje so bili in ostali so Azijatje. S polnim pravom pravi »Novoje Vremja«, da zgodovina ne pozna nobenega slučaja takega vedenja.

No, brčkone bodo Japonci drago plačevali ta svoj »vspeh«, ki ni dosežen z viteškimi junaštvom, ampak perfidno zavratnostjo. S tem so onemogočili Rusiji vsako obairnost in ista je dolžna sedaj sebi in svoji časti, da izvojuje boj do skrajnosti. A ta boj se izvojuje končno na kopenskem. Na kopenskem bodo Filipi, kjer se bodo urejali končni računi med Rusijo in Japonsko. Glede izida tega boja ni nikdo v dvomih. Pa tudi na morju se razmerje med obema silama izdatno spremeni, čim dospje v japonska vodovja eskadra, ki je že na potu.

To je tretja ruska skupina ladij, dose-danje srednjeevropske brodovje, sestojee iz transportnega parnika »Sarsov«, vojne ladije »Osljabja«, oklopnega križarja »Dmitrij Donskoi«, iz velikega križarja »Aurora«, šest lovcev na torpede in vrsto torpedovk. Dalje je na potu v vzhodno Azijo križar »Almas« določen admiralu Aleksejevu za prevažanje depeš.

Poznavatelj razmer Japonske nam satrja, da je vedenje japonskih državnikov posledica desperacije. Finance Japonske so tako derutne, razdejane, da si ne zna več pomoči. Oni so podobni ruiniranemu igralcu, ki stavlja vse na eno karto.

Prazna je tudi njihova nada, da bi jim Angleži prihiteli na pomoč. Oni vedo dobro, kako Indija hrepeneče čaka na rešitev iz angleškega jarma, valed česar jim morajo Rusi insurgirati vso Indijo v kratkem času in težišče boja bi se preselilo v Indijo. Tam pa bi malo koristile Angležem vse njihove ladije. Priti bi mogel konec ne le njihovemu gospodarstvu v Aziji, ampak njihovi svetovni veljavi sploh.

Še enkrat priporočamo čitateljem, naj se ne dajejo vznemirjati radi vsake neugodne vesti iz kalnih virov. Saj da bodo Japonci s prvega začetka dosežali na morju kak vspeh, na to se je moralo računati ob danem razmerju. Končnega vspeha pa absolutno ne dosežejo.

Manifest carja narodu.

Car je izdal na narod nastopni manifest:

»Dajemo na znanje vsem našim zvestim podanikom nastopno: V skrbi za obranjenje miru, toli dragega našemu srou, smo poskusili vse možno, da bi ohranili mir na daljnem Vstoku. S temi mirovnimi nameni smo pridržali reviziji, predlagani od japonske vlade, dogovorov, obstoječih med obema carstvom glede korejskega vprašanja. Ali pogajanja, uvedena v ta namen, niso prišla do zaključka, in Japonska ni pričakovala niti dohoda protipredlogov naše vlade, marveč nas je obve-

stila o prekinjenju diplomatskih odnosov z Rusijo. Neda binas bila prej objavestila, da prekinjenje teh odnosov je namenjena za začetek vojne akcije, je japonska vlada dala svojim torpedovkam povelje za nenadejani napad na naše brodovje v vojnem pristanišču trdnjave Port Artur. Dobivši poročilo našega namestnika o tem činu, smo takoj zapovedali, naj se z orožjem odgovarja na izziv Japonske. Naznanjeva je to našo odločitev, trdno zaupajoči v pomoč Vsemožnega, in nadejajoči se za gotovo složne volje vseh naših zvestih podanikov, za obrambo domovine skupno z nami, prosimo blagoslova božjega našim slavnim četam vojske in mornarice.

Hrvatski sabor

je nadaljeval dne 9. februarja podrobno razpravo o proračunu. Ker se v taki debati iznašajo lokalne potrebe v posamičnih krajih, ki niso v toli tesnih zvezah s političnimi in strankarskimi diferencami, ter so bolj vprašanja uprave, nego pa političnega kurza, je naravno, da so izvajanja v podrobni debati bolj stvarna in mirna in ne prinašajo toliko razburljivih incidentov in intermezov, na kakršnih je bila toli bogata ravnokar absolvirana generalna debata o proračunu v hrvatskem saboru.

Vesti iz Hrvatske,

V Požegi so posebno sijajno slavili Strossmayerjevo devetdesetletnico. Razsvetljava je celo nadkriljevala ono iz leta 1895, ko je bil cesar v Požegi povodom velikih vaj. Slavja se je udeležilo vse meščanstvo brez razlike vere, izključil pa se je mestni župan in njim par uradnikov, ker nočejo poznati velikega hrvatskega dobrotvora zato, edino zato, ker isti ni vladni pristaš.

V Sv. Križu je odšla iz Zagreba stotnija vojakov, ker so baje tam navtali nemiri.

Zasedanje sabora bo menda zaključeno v soboto in se isti baje ne snide zopet pred junijem.

Dnevne novice.

Karol vitez pl. Strahl, o. kr. višega dež. sodišča svetnik v. p. in graščak, posestnik umetniške galerije v Stari Loki, je pristopil kakor ustanoven člen društvu slovenskih in hrvatskih dijakov upodabljaajočih umetnosti »Vesna« na Dunaju.

In oni demonstrirajo! Predsinoči je vest namišljenem groznem porazu Rusov pri Port Arturju tako razgrela glave običajnemu občinstvu v tukajšnjem gledališču »sprvaku« »Verdie«, da so si slavni sinovi »kulture« privoščili demonstracijo. Mej izvajanjem plesu »V Japonski« so demonstrativno pleskali »princu Korianu«!

To bo moralo katastrofalno delovati v Rusiji, ko jim pride usodopolna vest iz Trsta, da so se tukajšnji Čifuti se svojimi simpatijami postavili na stran Japonske. Uboga Rusija... zrušila se jej je zadnja šansa za smago na skrajnem Vstoku!

Ali šalo na stran. Gospoda demonstrirajo Japoncem. Nu, da: prav imajo! Njihova tržaška kultura je vredna japonskega... azijskega. Vsakdo rad posveča svoje simpatije njim, katerim je... slična! Gospoda vidijo v Japoncih svojo »simpatijo«, in s tem kažejo, koliko je vredna njihova kultura.

Le demonstrirajte, gospoda. Pametni ljudje se vam smejejo, dogodki pa pojdejo svojo pot dalje, ne meneči se za to, da v Trstu živi rod nekih degenerirancev in političnih harlekinov...!

Nasledki pomanjkanja šolske vzgoje. Iz Plavij pri Kopru nam pišejo:

Dne 4. t. m. se je vršila v Kopru pred okrajnim sodiščem kazenska razprava proti bratoma 28-letnemu Josipu in 20 letnemu Andreju Appolonio, ker sta dne 24. decembra l. l. na sv. rojstva zvečer pri običajni službi božji o polnoči motila službo božjo in zasmehovala cerkvena opravila. Zaslišanih je bilo več prič. Ker pa niso mogli obtožencev obsoditi v Kopru, prideta pred dež. sodišče v Trst.

Da ima opraviti sodnja z mladimi ljudmi iz Plavij, vzrok temu hočem navesti na kratko. Hudobnost izvestne mladine izvira iz tega, ker stojimo mi tako rekoč na vratih Trsta. Naša mladina zahaja šnopsati k Orehu in v Žavlje. V omenjena kraja pa prihajajo razne podivjane osebe in usajajo naši mladini osata v srce. Mladina raste brez šolske izomike,

Solo prosimo že osem let ali vse je bob ob steno. Kdo je torej prav za prav intelektualni krivec na vsej tej surovosti?! Le tisti, ki nam ne privoščajo šole!! (No, med tem so Plavčani izvedeli iz našega lista, da jim je naša šolska družba sv. Cirila in Metodija za Istro prihitela v bratsko pomoč. V Plavijah pridejo vendar do šole, ki bo blagodejno vplivala na нравstvene razmere. — Op. ured.).

Dvojna mera, ali: kako protekeijo uživa »Piccolo«! Neki tržaški trgovec je zaprosil licenco za podrobno razprodajo »Edinosti« in »Piccolo« in sicer za »Edinost« več dni poprej.

Namestništvo je dalo dotično dovoljenje za »Edinost« dne 22. decembra, za »Piccolo« dne 29. istega meseca. Tržaško redarstveno ravnateljstvo pa je dostavilo dovoljenje za razprodajo »Piccola« že par dni potem, za »Edinost« pa je dotičnik dobil še le te dni, torej po dobrem poldrugem mesecu, a še to še le potem, ko je šel stvar urgirat na redarstveno ravnateljstvo!

Tudi na tem, sicer malenkostnem slučajju se vidi, kako so povsod in vedno na uslugo velikemu »Piccolu«!

Mestna delegacija. V zadnji seji je mestna delegacija odobrila na račun uprave mestne plinarne trošek 19035 K 30 stot. za uvedenje plina za razsvetljava in kurjavo v trojici hiš, ki jih je občinski zavod za mala stanovanja zgradil v spodnji Čarboli. Za te tri hiše so določili znižano ceno plinu po 16 stot. za kubični meter. Zdravnika dr. Grisono in Hrovath sta potrjena še za eno leto kakor sekundarija v mestni bolnišnici. Vsprejeta je bila ponudba glasbenega liceja Giuseppe Tartini, ki prepušča glasbeni materijal svoje knjižnice mestni knjižnici, ki je last občine. Nadzornikom obrtne šole za kamenoske, združene s šolo »Lege Nazionale« v sv. Križu je imenovan odvetnik dr. Rusconi. Eksekutivi so dane na razpolago nastopne, že v proračunu določene svote: 5225 K za službo konjederea; 322.600 K, za javno čiščenje in 650.000 K za nova dela oddelka plina za razsvetljava in električno energijo v mestni plinarji; 86.744 K za uvedenje plina na Opčinah in 1200 K za poprave v mestni klavnici.

Slovenskim posojilnicam in hranilnicam na uvaževanje in posojilniškim uradnikom v spodbuje — je prinesla »Slovenska zadruga« v Krškem v svoji št. 2 tega leta važen dopis posojilniškega tajnika iz Istre glede organizacije posojilniških uradnikov, oskrbovanja za starost in osemoglost teh itd. Ker bi ta nasvet, ako izveden zamogel koristiti vsestransko, bodisi posojilniškem osebju, kakor tudi posojilnicam samim — je torej vsega uvaževanja vredna in zaslužuje resnega premotivanja, da se dejansko tudi izvrši. Naj bi se v tem oziru sestavil poseben odbor, kateri naj bi preskrbel potrebno za ustanovitev društva, katerega se rad oklene vsakdo, ko bo videl, da bo imel hasek od njega — in tudi posojilnice gotovo ne odrečejo svoje pomoči.

Sedaj ravno se vršijo pri vseh posojilnicah občni zbori. Na teh naj bi se uvaževalo to vprašanje ter se določil donesek društvu »Slov. posojilniških in hranilniških uradnikov«, kateri donesek naj bi se društvu izplačal, kakor hitro se isto ustanovi, da bi zamoglo na trdni podlagi zapričiti svoje delovanje.

Posojilnice so danes na Slovenskem najvažnejšega pomena; pri posojilnicah pa je velikega pomena spretno, zanesljivo in zmožno uradniško osebje, na katerem leži (če ne že ves) gotovo pa več del napredka ali propada dotičnih zavodov.

Naj bi zainteresirani krogi vzeli ta nasvet v poštev, deloljubni možje pa si segli v roke z zapričenjanjem ustanovitve »društva slov. posojilniških in hranilniških uradnikov«, katero naj bi raztezalo svoj delokrog na vse slovenske pokrajine.

Deloljub.

Kje so Sežanke?! Tako je povpraševal nekdo pred kratkim v »Edinosti«. Na to si usojamo prav ponižno javiti se s temi-le noticami iz delovanja sežanske »Ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metodija«. Udnine za leto 1903 smo prejeli od tukajšnjih udinj 80 kron in sicer so naše večletne udinje gg. M. Mahorčič, Alb. Laharnar, F. Gulič, A. Gabršček, M. dr. Treo, J. Praprotnik (Lokev), M. Štolfa kot ustanovnice; kot letnice gg.: Vek. Rebek, J. Štolfa, J. Rožič, M. Mislaj, Rez. Renčelj, A. Ostertag, Milka Štolfa, Kr. Cafafura, N. in P. Paxi-

mađi, A. Rajgelj, K. Kosovel, A. Pirjevec, Vida Gulič, H. Gerini, U. Šmuc, Mil. Pirjevec, Roz. Kante, Evf. Mahorčič, M. Omera, Sof. Renčelj, Balb. Eppich, E. Gnezda, A. Grbec, A. Debenjak. Na novo so letos vstopile kot udinje: g. Ivanka Škrl, g. Ana Ljud. Ličen, g. ea Helena Lenassi, g. Viktorija Krangelj, g. Antonija Žgur, g. Marija Pirjevec, g. Ant. Bekar, g. Ana Žaidaršič, gosp. Jos. Hercog, g. J. Fabčič in g. M. Brear. — Darovali pa so naši podružnici: preč. g. Josip župnik Omera 10 K, gospa glavarjeva, Vek. Rebek 3 K, gospa Janja Štolfa 4 K, gospa Rozina Kante, soproga c. kr. šol. nadzor. 2 K, gospa Kat. Kosovel, soproga naduč.-vod. 1 K. — Iskrena hvala!

Letošnje gmotne vspehe filijalk naše podružnice na ostalem Krasu pa objavimo prihodnjik, ko nam vse p. n. poverjenice dopišljejo vesti iz svojih vasi. Veselice v prid družbi pa podružnica ni priredila ne lani, ne letos, ker ob sedanjih sezanskih razmerah največkrat dohodki ravno za silo pokrivajo stroške.

Opiraje se na te naše podatke, se nadejamo, da dopisnica (ali dopisnik?) gori omenjenega članka uvidi, da sezanska »Ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metodija« ni zaspala sen pravičnega, kar se pa, žal, mora reči o tukajšnji »Moški podružnici«, ki že leta in leta ne pobira vsakoletne udnine med svojimi udi. In vendar bi »Moška podružnica« mogla še mnogo izdatnejših prispevkov pošiljati glavnemu vodstvu v Ljubljano, ko je moški spol ravno v Sežani krepkeje zastopan, nego ženski, kajti pravih »pristnih« Sežan, vsaj takih, ki bi delovale za sveto stvar naroda slovenskega, v Sežani v resnici ni. Kar se stori, store gospe in gospice, ki jih je le »slučaj usode« zanesel v Sežano. »Na delo torej«, odbor »Moške podružnice družbe sv. Cirila in Metodija v Sežani«, »ker resnobni so dnovi, a delo in trud nam Bog blagoslovi!« Naj se začne vneto tekmovanje med obema podružnicama družbe sv. Cirila in Metodija v središču kraške inteligence!

ODBOR

Ženske podr. dr. sv. C. in M. v Sežani.

Ples uslužbencev na openski železnici. Z Opčin nam telefonirajo, da je ples, katerega so uslužbenci priredili sinoči v hotelu pri Obelisku in kateri je trajal do danes zjutraj, izborna vspel. — Plesa se je udeležilo načelnštvo družbe, ki je lastnica te železnice, s predsednikom, dr. Krause- nekom vred, vodstvo gradnje tukajšnje proge nove železnične zveze s Trstom in mnogo druge mestne gospode.

Udeležba je bila velika in zabava zelo animirana. Gostje so se odpeljali v mesto po električni železnici ob 1. uri in tričetrt popoldne.

Poneverjenje v celjskem okrajnem zastopu. »Domovina« konstatuje, da deželni odbor ni izdal nobene sodbe, ker te pravice niti nima. Ampak le svoje mnenje je povedal v daljšem dopisu na celjski okrajni zastop, da odgovornost za vso škodo, ki jo je povzročil bivši tajnik Kosem, zavešuje bivšega načelnika, dra. Serca, ker je isti vodil gospodarstvo okrajnega zastopa ves čas, iz katerega izhajajo nepokrita poneverjenja. Dr. Dečko pa da bi bil eventualno obvezan le za znesek 7610 K, poneverjeni leta 1901, ker je bil (dr. Dečko namreč) mesto obolelega dra. Serca podpisal računski sklep in ga predložil okrajnemu zastopu v odobrenje.

Poroke, rojstva in smrti v Trstu. V tednu od 31. januarja do 6. februarja je bilo v Trstu 56 porok (lani v istem tednu 62); mrtvorenjenih je bilo 9 (lani 10); živorojenih je bilo 63 moških in 61 ženskih, skupno 124 (lani 130); umrlo jih je 53 moških in 45 ženskih, skupno 98 (lani 132).

Od 1. januarja do 6. februarja je bilo v tržaški občini rojenih 654, umrlo pa jih je 525. Lani v istem času je bilo rojenih 671, umrlo jih je 657. Letos se je torej zmanjšalo število rojenih, a še bolj se je zmanjšalo število umrlih.]

Truplo novorojenčka v blatu na cesti. Redar Anton Draščič je našel na cesti v Barkovljah (blizu gostilne Condr) truplo novorojenčka. Truplo je bilo močno segnito in je bilo razkrojeno. Očividno je bilo, da je preko trupelca šlo kolo. Najverjetneje je, da je bilo truplo novorojenčka vrženo v morje, a morje, ki je bilo močno razburkano po viharju, je je bržkone vrglo na cesto v blato. Ker v Barkovljah samih ni bilo več dnij nobenega rojstva je opravičena misel, da je bil otrok iz mesta.

Pretepen je bil in sicer prav pošteno 29-letni postrežek Rudolf Adamič, katerega so našli redarji sinoči ob 10. in tri četrt, ležati s krvavečo glavo v blatu na ulici Tessa. Na stražnici v ulici Media je Adamič izjavil, da ga je pretepel neki Anton Podržaj. Adamič je bil jako pijan in je začel na stražnici tako razasajati, da bi ga bili moraliskoro svezati. Poklicali so zdravnika se zdravniške postaje, kateri je konstatoval, da je Adamič dobil na glavo nič manj nego šest ran, mu iste izpral in mu obvezal glavo ter ga dal odvesti v bolnišnico.

Moč vinskih duhov. Včeraj še predpoludne se je 40-letni težak Anton N., ki stanuje v ulici Geppa, prav pošteno napil raznih alkoholičnih pijač. Ko je bil dobro natrkan, je šel domov, kjer je dal svoji družini mnogo opraviti: hotel je namreč na vsak način končati si življenje. Da mu to ubranijo, so njegovi domači poklicali zdravnika se zdravniške postaje, kateri ga je dal prenesti v bolnišnico.

Pretep. Včeraj popoldne sta se sprla cestni pometač Blaž Antonini in voznik Aleksander Michelini. Iz besednega spora je prišlo kmalu do spopada z metlo od strani Blaža Antoninija in z bičem od strani Aleksandra Michelinija. Vnel se je bil hud boj mej metlo in bičem. Zmagal je pa bič. Aleksander je namreč obrnil bič in z ročem istega udaril Antoninija preko levega očesa s tako silo, da mu je prebil kožo in da mu je oko grozno oteklo.

Antonini je šel najprej na pomožno postajo društva »Igea«, kjer mu je zdravnik dal potrebno pomoč, a potem na policijo, kjer je prijavil Michelinija.

Nezgodna na delu. 84-letni težak Peter Gabrijevčič iz ulice Rena št. 3, se je včeraj opoldne precej težko ranil na glavo. Šel je na zdravniško postajo, kjer mu je dal zdravnik najnujnejšo pomoč in ga potem dal odvesti v bolnišnico.

Grozni nesreči. Na dorberški postaji vipavske železnice se je dogodila v ponedeljek grozna nesreča. Trgovec s lesom in bivši štirski župan Matija Repič je hotel stopiti na vlak, ko se je isti že premikal, ali spodrsnilo se mu je in revež je padel med vagona tako nesrečno, da so mu šla štiri kolesa preko prs. Zmeškalo ga je tako, da je ostal mrtev na mestu.

Druga grozna nesreča se je dogodila na dvorišču neke hiše na cesti med Gorico in Solkanom. Tam gradijo nov vodnjak, ki so ga izkopali že 33 metrov globoko. — Zidar Alojzij Humar je hotel v vodnjak, a mesto da bi bil šel po stopnicah do prvega odra, je skočil nanj. Valed tega se je ena deska prevrnila in Humar se je zvrnil v globočino. Spustili so nekega človeka po vrvi v globočino, a ta je našel Humarja v strašnem stanju. Poslednji je imel obe nogi zlomljeni, bil je razbit po vsem životu in kri je tekla od njega od vseh strani. Mož je umrl v bolnišnici takoj na to, ko so ga položili na postelj.

Razne vesti.

Slika iz sedanje dobe. V New-Portu (Montana) je nedavno temu neka 72-letna siromasna starica podedovala lepo premoženje 60.000 dolarjev po svojem bratu, umrlem v San Francisko. Ko se je doznalo o tej dedščini, se je začelo oglašati pri starki toliko — ženinov, da je sklenila izseliti se iz mesta, da se tako reši nadležačev.

Nemci med seboj. V Pragi so se zopet enkrat dijaki spoprijeli na ulici ob takozvanem »bumlu« in nabijali so se med seboj s palicami. To pot pa ne morejo govoriti nemški listi, da so nesramni Čehi provocirali pretep, kajti to pot so bile same nemške palice, ki so padale po nemških glavah. Preteпали so se namreč člani nemškonačionalnega društva »Saxonia« s člani liberalnega društva »Alemannia«. Jeden je obležal na bojišču ves v krvi.

To je menda tista kultura, ki menda sveti drugim narodom »naprej«! Heil!

Otroška igra z groznimi posledicami. — Blizu vasi S. Ciprian v pokrajini Zamora na Španskem se je kakih 30 otrok zabavalo s tem, da so skrili za grmovjem tulili kakor volkovi in strašili s tem pasante. V tem se je zgodilo, da so prišli mimo štirje trgovci s konji. Može so bili oboženi s puškami. Ko so začeli tuljenje povsem podobno onemu volka, so ustrelili v grmovje, kjer so si domnevali deročče volkove, a učinek je bil ta, da so bili trije otroci ubiti, dva težko in štirje labko ranjeni.

Rak.

Peljudna medicinska razprava.

(Dalje.)

Kako raste rak?

Posamični organi našega telesa sestavljeni so iz več vrst tkanja, ta zopet iz posebnih celic in njih proizvodov, kar spoznavamo s pomočjo drobnoglednega preiskovanja. Tkanja, ki predstavljajo najvrhnejše plasti in pokrivajo posamične organe, imenujemo pokrivajoča tkanja. Ta sestojé zopet iz celic, ki jih imenujemo pokrivajoče celice. Ravno te pokrivajoče celice so, iz katerih se jako često razvijajo bule. Iste so deloma dobro-, deloma zloznačajne; slednje so to, kar imenujemo raka. Pokrivajoče celice same nimajo nikakih redilnih žilic, marveč so, kar se tiče preživljanja, tesno navezane na vezno tkanje, nahajajoče se pod njimi. Tako prihaja, da ob rednih razmerah med rastjo pokrivajočih in rastjo celic veznega tkanja obstoji stalno, določeno razmerje, in sicer odgovarja vsakemu pomnoženju števila celic veznega tkanja jednokomerno pomnoženje števila pokrivajočih celic. Ob razvitku raka poruša se to razmerje; rakova bulka nastaja namreč na ta način, da se pokrivajoče celice začnajo neprimerno bujno razmnoževati. Te celice, ki so se do razvitka raka celo vrsto let razmnoževale pravilno, to je, v stalnem sorazmerju s celicami veznega tkanja, zgubile so očividno svoj prvotni značaj strogo pokrivajočih celic ter ga spremenile v toliko, da rastejo odsidob brasoobzirno na vse strani ter se vrivajo, kar je za raka najbolj značilno, čim dalje bolj v svojo podlogo, ki je vsa preplavljena z njimi. Novotvor, narastel vled tega, nam predstavlja bulo, ki neposredno prehaja v podlogo ter je z njo trdno zrasčena. Celice pokrivajočih tkanj, ki so se vcepile do tkanja podloge, razvijajo se samostojno dalje, popolnoma na novem svojem mestu, da tekom daljšega razvitka zadobivajo toliko samostojnost, da zamorejo vlučaji, da jih je tok krvni ali sočni odtrgal od njih prvotnega mesta ter jih premestil na popolnoma drugo mesto, vztrajati in razmnoževati se tudi tu dalje, tako, da izraste iz njih nov rak istega značaja, kakor ga je imel prvotni rak.

Tu vidimo nekaj podobnega, kakor moremo opazovati na kirurški operaciji, ki jo napravljamo, ako je treba nezaceljeno rano pokriti s pokrivajočim tkanjem. V tem slučaju jemlje kirurg koščke pokrivajočega tkanja se zdrave kože bolnika, ali celo drugega človeka ter jih precepilja na rano, kjer se sprimejo s podlogo ter razvijajo dalje kakor na svojem prvotnem mestu, to je, opravljajo tudi na svojem novem mestu službo pokrivajočih celic. Podobnost leži v tem, da tudi rakove celice, prenešene od prvotne bule na novo mesto opravljajo na tem mestu popolnoma svoj, seveda pogubonosni značaj kakor so ga imeli v zvezi z drugimi celicami prvotnega raka.

Da je to naziranje o rasti raka popolnoma pravilno, dokazujejo nam najbolje poskusi na živalih, ki jih je napravil Hanau. Vzel je od rakove bule, ki se jo napravila na podgani, rakovih celic ter jih vcepil drugi, zdravi podgani. Poskus se je pozečil, kajti na tej drugi podgani izrastle je rak jednakega značaja, kakor ga je imela rakova bule prve živali. Od druge živali prenesel je na jednaki način raka na tretjo itd., tako, da so bile rakove celice na bule poslednje nakužene živali še vedno potomci celic prvotnega raka in so poskusne živalice igrale le vlogo krmarjev, pri katerih so se vgnjezdili nevarni gostje v podobi rakovih celic.

Rakova bule nastaja torej vled divjega, izrednega narastka pokrivajočih celic. Nehote se nam vriva vprašanje: kakšna sila je to, ki vzbuja in žene opisane celice k takemu razmnoževanju? (Pride še.)

Trgovina.

Borzna poročila dne 10. februarja.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.09—19.12, angleške lire K 23.96 do 24.02, London kratak termin K 240.—240.75, Francija K 95.20—95.50, Italija K 94.40—94.80, italijanski bankovci K 94.40—94.80, Nemčija K 117.00—117.30, nemški bankovci K 117.00—117.30, avstrijska ednotna renta K 99.50—100.00, ogrska krona renta K 97.50—98.00, italijanska renta K 100.00—100.75, kreditne akcije K 635.00—639.00, državne železnice K 635.00—639.00, Lombardi K 78.00—80.00, Lloydove akcije K 695.00—705.00. — Srečke: Tisa K —, Kredit K — do —, Bodenkredit 1880 K —, do —, Bodenkredit 1889 K —, do —, Turške K — do —, Srbske 2% —, do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol.:

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	99.75	99.85
" " v srebru	99.75	99.80
Avstrijska renta v zlatu	119.75	119.60
" " v kronah 4%	99.90	99.85
Avst. investicijska renta 3 1/2%	92.85	92.65
Ogrska renta v zlatu 4%	117.90	117.85
" " v kronah 4%	97.75	97.75
" " renta 3 1/2%	89.85	89.85
Akcije nacionalne banke	1695.—	1691.—
Kreditne akcije	633.50	639.50
London, 10 Lstr.	239.90	240.20
100 državnih mark	117.—	117.05
20 mark	23.41	23.43
20 frankov	19.05	19.05
10 ital. lir	95.—	95.—
Cesarski cekini	11.32	11.32

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 96.—, 5% italijanska renta 100.20, španski exterior 82.80 akcije otomanske banke 560.—.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi — unificirana turška renta 86.90 menjice na London 952.25, avstrijska zlata renta 100.80, ogrska 4% zlata renta 99.55, Länderbank —, turške srečke 113.50, parizka banka 10.67, italijanske meridionalne akcije 710.—, akcije Rio Tinto 11.80. Nepravilna.

London. (Sklep) Konsolidiran dolg 86 1/2%, Lombardi 3 1/2%, srebro 26 1/2%, španska renta 81 1/2%, italijanska renta 100 1/2%, tržni diskont 3 1/2%, menjice na Dunaju —, dohodki banke —, izplačila banke —, Mlačna.

Tržna poročila 10. februarja.

Budimpešta. Pšenica za april K 8.19 do 8.20, za oktober od 7.96 do 7.97. Rž za april K 6.71 do 6.72, za maj — do —. Oves za april K 5.65 do 5.67, za maj K — do —. Koruza za maj K 5.33 do 5.34, za julij 5.45—5.46.

Pšenica: ponudbe dobre; povpraševanje omejeno trdno. — Prodaja 40.000 met. st. za 10 st. višje. Rž za 5 st. višje. Vreme: lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 41.25 frk., za maj 42.— frk.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za marec 34 1/2, za maj 35 1/2, za septem-ber 36 1/2, za dec. 37 1/2, vzdržano: kava Rio navadna loco 32—35, navadna reelna 36—39, navadna dobra 40—43.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za februar 15.60, za marec 15.75, za maj 16.—, za avgust. 16.40, za oktober 16.90, za december 16.90. Stanov. Vreme: Dež.

London. Sladkor iz repe surov 7 3/4 Sh, Java 8.06— Sh. Mirno.

Sladkor tuzemski. Centrifugalpile, promptno K 64.— do 65.50, za september K — do —, jan.-avg. 64.25 do 65.75, Concassé in Melispile promptno K 67.30 do 67.80, za sept. K — do —, jan.-avg. 67.30 do 67.80.

New-York. (Otvorenje.) Kava Rio za bodoče dobave, vzdržano, nespremenjeno 10 in 20 st. zvišanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.15, rž za marec 15.—, za marec-junij 15.15, za maj-avgust 15.15 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 21.50, za marec 21.70, za marec-junij 21.75, za maj-avg. 21.65, (trdno). — Moka za tekoči mesec 29.70, za marec 29.75, za marec-junij 29.75, za maj-avg. 29.65 (trdno). — Repično olje za tekoči mesec 49.50, za marec 49.75, za maj-avg. 50.50, za sept.-december 57.— (trdno). Spirit za tekoči mesec 43.— za marec 43.50, za maj-avg. 42.25, za sept.-december 35.75 (stanov.) — Sladkor surov 88° usn nov 20 1/2—20 3/4 (mirno), bel za tekoči mesec 23.50 za marec 23.75 (—) za maj-avgust 24.50, za okt.-jan. 25.87 1/2, rafiniran, 56—56 1/2. Oblačno.

Trgovina sè zaklanimi prašiči.

Včeraj je bilo pripeljanih na tukajšnji trg 43 prašičev. Kupčija je bila jako živahna in se je vse prodalo od K 92.— do K 112.—

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franco

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom

prilporeča slavnemu občinstvu svojo

zalogo pohištva

prej ANTON ČERNIGOJ

via dei Rettori stev. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Pohištvo izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

Vsaka konkurenca je izključena. Album pohištva pošlje se brezplačno.

Prodaja se tudi na mesečne obroke.

Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

Vzorci franco.

Važno za krojače!
 Suknjeni izdelki iz Jägerndorfa
 v veliki izbiri — čudovito v ceno.
Blaga za hlače
 — jako lepi in moderni predmeti pošilja jako po ceni —
RUDOLF FOUKAL, Jägerndorf.
 Pri naročitve vzorcev se prosi naznaniti ako se želi imeti knjigo
 vzorcev ali karte.

Vzorci franco.

Zaloga obuvala. **M. MADRIZ** Zaloga obuvala.
 Piazza Nuova št. 1. Via delle Poste št. 3.
 — TRST — — TRST —
 - Velika zaloga vsakovrstnega usnja najboljših tu- in inozemskih tovarn. -
Tovarna nadplavov ter vseh predmetov te stroke.
 Ugodne cene.

Svoji k svojim!

Zlatar
DRAGOTIN VEKJET
 (C. Vecchiet).
 TRST: — Corso št. 47. — TRST.
 Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in
 žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in
 zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.
 Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

Svoji k svojim!

M. SALARINI
 v ulici Ponte della Fabbra št. 2.
 (Vogal ul. Torrente.)
 Zaloga izgotovljenih oblek za gospode, dečke in
 otroke. Veliki izbor snovij za oblike, ki se po mer
 izgotovijo v lastni krojašnici.
 Bogat izbor površnikov, sukenj, havelokov po jako
 nizkik cenah.
 PODRUŽNICA:
„ALLA CITTA DI LONDRA“
 ul. Poste nuove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

„Obrtnijsko društvo“ v Barkovljah.
VABILO
 na
OBCNI ZBOR
 „Obrtnijskega društva“ v Barkovljah
 ki se bo vršil
 v četrtek dne 25. februarja 1904.
 ob 7. uri zvečer
 v društvenih prostorih v Barkovljah.
 DNEVNI RED:
 1. Nagovor predsednika;
 2. Poročilo tajnika;
 3. Potrditev društvenih računov;
 4. Razni predlogi in nasveti.
 5. Volitev novega odbora.
 Na obilno udeležbo vabi
ODBOR.

Posojila
 ne manjše od **10.000 kron**
 na hiše, zemljišče, dedščine
KAROL OFNER
 Ulica Caserma št. 6. - TRST. - Ulica Caserma št. 6.
 (Posredovalci izključeni).

Andemo de Franz.
 V dobroznani gostilni »Andemo de Franz«
 v ulici Geppa št. 16.
 se toči:
 o vipavsko belo po 44 nvč.
 istza na dom » 40 »
 isurski teran I. vrste » 40 »
 za na dom » 32 »
 nad 10 litrov » 28 »
 Priporoča se krčmarjem in trgovcem za
 prodajo na debelo, slavnemu občinstvu pa za
 mnogobrojni obisk. Na razpolago so vedno
 topla in mrzla jedila. Krčma je odprta vsak
 večer do polnoči.
 Udani
Josip Furlan,
 krčmar.

FILIJALKA
 c. kr. privat.
AVSTR. KREDITNEGA ZAVODA
 za trgovino in obrt v Trstu
 sprejema:
 IZPLAČILA V KRONAH
 na blagajniške nakaze na naslovljena izplačilna
 prinoscu pisma
 proti 4 dnevni odpovedi 2 1/2 % proti 4 dnevni odpovedi 2 1/2 %
 » 30 » » 3 % » 30 » » 2 1/2 %
 v zatih napoljnih na izplačilna pisma
 proti 30. dnevni odpovedi 2 %
 » 3 mes. » 2 1/2 %
 » 6 » » 2 1/2 %
 Na blagajniške nakaze in izplačilna pisma stopi v
 obrestna mera v veljavo 1. 5. odoasno 27. februa
 bodočega leta in sicer po dotičnej odpovedi.
Banccgiro v kronah
 z 2 1/2 % takoj v kolikor na razpolago
 Krone in zlati napoljoni na tekoči račun
 po dogovorjenih pogojih, koji se stavijo od časa do
 časa in sicer po rokovi odpovedi.
 Izdaja nakaznice
 za Dunaj, Buimpešto, Brno, Karlove vari, Reko,
 Lvov, Prago, Reichenberg, Opavo kakor tudi Zagreb,
 Arad, Belice, Gablonz, Gradec, Hermanstadt, Inomost,
 Celovec, Ljubljano, Linc, Olomuc, Saaz, Solnograd,
 »prosto stroškov.
 Se bavi s kupovanjem in prodajo
 deviz, drobita in vrednostij.
 Sprejema iztirjevanje
 taljandov, dvignjenih vrednosti, kakor tudi vseh
 drugih iztirjevanj
 Daja predujme
 na Warrante in vrednosti po jako zmeranih pogojih.
 Krediti na karikacijske listine
 se otvorijo v Londonu, Parizu, Berlinu in drugih
 mestih po ugodnih cenah.
 Kreditna pisma
 se izdajajo v katerosikoli mesto.
 Hranila.
 Sprejema se v pohrano vrednostne listine, zlat in
 srebrni denar in bančni listki. Pogoje daja blagajna
 zavoda.
 Menične nakaznice.
 Pri blagajni zavoda se izplačujejo menične nakaznice
 „Banca d'Italia“ v italijanskih lirah ali v kronah
 po dnevnem kurzu.

Ivan Semulič
 v Trstu, Piazza Belvedere (nova hiša)
 priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in
 okolici kakor tudi po deželi, svojo
bogato zalogo pohištva.
 V zalogi ima vsakovrstno najfineje in drugih:
 vrst pohištva dobrega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v vsaki
 množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštea.

Alojzij Svagel
 TRST - Ul. Farneto 8. - TRST
 priporoča svojo zalogo jestvin, kolo-
 nijalij, vsakovrstnega olja, najfineje-
 testenine po jako nizkik cenah, na-
 dajle moko, žito, kavo, sladkon.
 Razpošilja blago tudi na deželo
 bodisi na drobno ali debelo.

JAKOB BAMBIČ
 - trgovec z jedilnim blagom -
 Via Giulia št. 7.
 Priporoča svojo zalogo jestvin, kolo-
 nijalij, vsakovrstnega olja, navadnega
 in najfinejega. Najfineje testenine po
 jako nizkik cenah ter moko, žita, ovso
 in otrobi. Razpošilja naročeno blago
 tudi na deželo na debelo in drobna
 po jako nizki ceni.
 V novi prodajalnici pohištva
 ulici Madonnina št. 15 u Trstu
 se nahaja na izbero okvirja in zrcala
 po konkurenčni ceni.
Andrej Wouk.

Podpirajte družbo Cirila in Metoda!

Najboljša reklama
 za Hirske testenine je fakt, da
 jih slovenske dežele konzumirajo ogromne množine,
 med tem ko se druge testenine
 nikakor niso mogle vdoma-
 čiti.

Fotograf August Škapin
 Vrabče postu št. Vid nad Vipavo
 se priporoča za izdelovanje krasnih razgled-
 nic ter pride fotografirati dotičen kraj ne
 da bi za to kaj računat.
 Izdeluje povečane slike v naravni
 velikosti in po fotografiji brez vsacega pred-
 plačila.
 Cena K 6.— brez in K 11.— z okvirjem
 slika se plače še le po izročitvi.
 Fotografira v vsek formatih in ve-
 likosti bodisi posamezne osebe ali cele skupine.
 Vse po nizki cenil ter z umdviško
 dovršnostjo.

Skoro v vseh krajih države
 poznana zaloga šivalnih strojev
M. RUNDBAKIN, Dunaj, IX., Berggasse 3,
 ki pošilja šivalne stroje mnogim društvom, c. kr. voj-
 ništvu, ima v zalogi nove šivalne stroje, ki ne prov-
 zročajo nikakega šumenja ter se žnjimi lahko dela.
 Ti stroji so jako elegantni in oprem-
 ljeni z vsom zboljšanjem sedajnosti.
 Družniski Singerjev šivalni stroj za
goniti z nogami in s pokrovom
 K 50.—, Singer »Ringschiff« s po-
 krovom K 78.—, K tem strojem pri-
 ložna priprava za pletenje K 4.—
 Veliki »Ringschiff« za krojače in vo-
 jaštvo K 95.—, Central Bobbin z
 krasnim pokrovom K 90.—
 Pošiljanje na 5 letno jamstvo po poštnem povzetju, ali
 predplačilu K 15.— ter ostane tudi na povzetje.
Zaboj prost.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI
 Podružnica v Celovcu. Podružnica v Spljetu
 Kupuje in prodaja Denarne vloge vsprejema
 vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih v tekočem računu ali na vložne knjžice proti ugodnim
 obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz. obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do
 Promet s čeki in nakaznicami.
 Polno vplačani akcijski kapital **K 1,000.000** Daje predujme na vred. papirje.
 Zamenjava in eskomptuje Zavaruje srečke proti kurzni
 izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale izgubi
 kupone.
 Vključuje in divinkuljuje vojaške ženitninske kavcije.
 Ekompit in inkasso menic. Borr na naročila.